

den, der er Forudsætningen for hele Lovudkastet. Allerede vor ældre Lovgivning har paa forskjellig Vis, deels ved Befaling om Tiendebyrder og Foreningers Thinglæsning og Opbevaring, cfr. Præmisserne til Placat 12te Marts 1828, deels ved Reglerne i Forordning 25de Juni 1810 § 8 om Hovedparcellens Forpligtelse til i visse Tilfælde at hæfte for den samlede Eiendoms Tiendebyrde, stræbt at forebygge saadan Usikkerhed, og er det nu end saa, at den ældre Lovgivning ikke har fordret, at de Eiendomme, hvorpaa Byrden hviler, betegnedes nærmere end ved Ansørelse af Hartkorn og Eier, saa er det ved Loven af 14de April 1852 § 10 udtrykkeligt paalagt Tiendecommissionens Formand ved alle de Forretninger, som maatte blive at ordne efter denne Lov, at søge Oplysning om Eiendommens Matrikelnummere med Tilføjelse af hvert Matrikelnummers Hartkorn og Tiendebyrderens Navn. Denne Forordning maa antages at være bleven fulgt, og Usikkerheden maa saaledes indskrænke sig til de Eiendomme, for hvilke Tienden er afløst i ældre Tid. Men selv med Hensyn til de tidligere Ejendomme og Foreninger er det idetmindste ikke ganske sjældent Tilfældet, at de ved Siden af Hartkornet indeholde anden Betegnelse af Eiendommene, navnlig Ansørelse af de særegne Navne, som selv mindre Eiendomme mange Stæder i Landet føre og gaae under og ved Hjælp af hvilke det ikke vil være vanskeligt at følge Eiendommene og til enhver Tid at erholde fornøden Oplysning om Tiendebyrden, og det selv om enkelte Dele maatte være blevene frafaldne ved Udskiftning.

Men hertil kommer, at Tiendeforholdet med Undtagelse af Præstetienden er af privatretlig Natur — Tienden en Formuesgjenstand, hvis Sikkring det maa være Ejerhaverens egen Sag at vaaage over, i fornødent Fald ved Domstolens Hjælp, uden at det sees, at der er Anledning for det Offentlige til at gribe ind ved omfattende Foranstaltninger, eller større Anledning end med Hensyn til de mange andre Grundbyrder af beslagt Natur, om hvilke Pantebøgerne ligesaa lidet give fyldestgjørende Oplysning, og med Hensyn til hvilke Usikkerheden i Handel og Wandel, igjennem Eierliste og Deling af

Eiendommene, turde være bleven ligesaa betydelig. Tjælfsen heraf har ogsaa gjort sig gjældende ved Udarbejdelsen af Lovudkastet, der ikke paabyder Foranstaltningen som en for Alle ligeligt gjældende Nødvendighed, men, idet det overlader til Eierne af Kongetienden, om de ville benytte den lettede Afgang til Constatering af Tiendevederlaget, alene gjør det til en Pligt for Præste- og Kirketiendens Bedkommende. Men ligesom det vistnok turde være tvivlsomt, om hine i noget synderligt Omfang ville føle Trang til den tilbudte Retshjælp, hvis væsentligste Gode de allerede nu ville kunne opnaae ved Bevilling til at forene flere Tiendeplichtige under eet Eegsmaal, og Berettigelsen til den Forskjel, som Lovudkastet gjør imellem Konge- og Kirketienden, vistnok ikke lader sig forsvare, idet ogsaa denne sidste i Forretnings- og Retslivet betragtes som en reen privatretlig, om end med en særegen Byrde forbunden Formuesgjenstand, saaledes synes det i høi Grad at have Billighed imod sig, at paabyde Tiendebyrdens Ordning og dermed det Besvær og den ikke ringe Udgift, som samme vil medføre, som en Forpligtelse for Beneficiarierne, og det netop i samme Dødsfald, som det paatænkes for Fremtiden at tage Tienden bort fra Kaldene. Det synes at ligge overmaade nær, at Ordningen i dette Tilfælde og Omkostningerne ved samme bør være det Offentliges egen Sag, og at der allerede stilles en mere end tilstrækkelig Forbring til de nuværende Nye, naar disse maae offere Tid og Pliid paa en Foranstaltning, som skal gjøre det muligt for Fremtiden at betage dem denne Nydelse.

Selv for Lovens Bedkommende i det mere begrænsede Omfang, for hvilket den efter det Anførte vistnok alene vil faae Betydning, stiller sig imidlertid en Vanskelighed, som det synes, at Lovudkastet slet ikke har gjort sig Rede for, og som det ikke staaer i Udvalgets Magt at fjerne. Vi sigte herved ikke til den mindre gode Ordning af Lovudkastets procesuelle Omgang, der ikke vil være istand til at sikke mod fremtidige Indsigelser og at føre Sagen til Afgjørelse og Endelighed, men til den Omstændighed, at Lovudkastet i alle Bestemmelser kun har haft Selveiendom for Die, skjøndt Loven efter Regjeringens udtalte Hensigt ogsaa skulde gjælde